

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Zdeňka Kühna, Ph.D., v právní věci žalobce: **T. H.**, zast. Mgr. Miluší Pospíšilovou, advokátkou se sídlem Paprsková 1340/10, Praha 4, proti žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 5**, se sídlem náměstí Kinských 234/5, Praha 5, ve věci ochrany proti nečinnosti žalovaného ohledně vyřízení žádosti o informace ze dne 26. 4. 2012, vyřizované pod sp. zn. 62 Si 127/2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2014, č. j. 8 A 172/2013 – 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**, který mu bude vrácen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti shora označenému usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým městský soud zastavil řízení o jeho žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného při vyřízení žádosti o informace ze dne 26. 4. 2012, vyřizované pod sp. zn. 62 Si 127/2012, a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

[2] Stěžovatel se žalobou ze dne 29. 10. 2013 domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného. Ta spočívala v tom, že ačkoliv podal dne 24. 6. 2012 žádost o informace, spočívající v zaslání kopie spisu správy žalovaného sp. zn. Spr 560/2009, který se týkal vyřizování jeho žádosti na nevhodné chování soudkyně, jeho žádost nebyla do data podání žaloby vyřízena. Původně zamítavé rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno dne 2. 5. 2013 Ministerstvem spravedlnosti, nicméně ani od této doby žalovaný požadovanou informaci neposkytl. Stěžovatel v žalobě dále uvedl, že se dne 26. 7. 2013 obrátil na Ministerstvo spravedlnosti se stížností na průtahy a žádostí o přijetí opatření proti nečinnosti, nicméně ministerstvo zůstalo až do doby podání žaloby nečinné. K žalobě připojil kopii tohoto podání s otiskem podacího razítka ministerstva.

[3] Podáním ze dne 10. 1. 2014 vzal stěžovatel žalobu zpět a navrhl, aby soud rozhodl o zastavení řízení. Tento postup odůvodnil tím, že dne 31. 12. 2013 obdržel od žalovaného požadovaný obsah spisu, čímž došlo k ukončení nečinnosti žalovaného. Zároveň požádal o přiznání

náhrady nákladů vůči žalovanému s ohledem na § 60 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého platí, že pokud vzal navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.

[4] Městský soud napadeným usnesením návrhu stěžovatele vyhověl a řízení výrokem I. zastavil. Na rozdíl od požadavku stěžovatele však rozhodl výrokem II. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Výrokem III. pak bylo rozhodnuto o vrácení části soudního poplatku ve výši 1.000,- Kč. Soud přitom vyšel z toho, že stěžovatel byl povinen před podáním žaloby uplatnit opatření proti nečinnosti u Ministerstva spravedlnosti. Ačkoliv stěžovatel v žalobě tvrdil, že tak učinil, městský soud uvedenou skutečnost nezjistil ze správního spisu žalovaného a na jeho dotaz mu Ministerstvo spravedlnosti sdělilo, že takové podání stěžovatele neregistruje. Z těchto důvodů měl městský soud za to, že žaloba nebyla podána důvodně, a tedy že by ji žalobce vzal zpět pro pozdější chování žalovaného.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Stěžovatel napadá usnesení městského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, jiné vadě řízení před soudem, kdy taková vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení.

[6] Stěžovatel v úvodu kasační stížnosti uvádí, že napadá všechny výroky napadeného usnesení. Výslovně přitom uvádí, že kasační stížnost není nepřijatelná ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s., neboť toto ustanovení se vztahuje pouze na situace, kdy stěžovatel napadne výlučně výrok o nákladech řízení. Poukazuje přitom na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 – 64, publikované ve Sb. NSS pod č. 2116/2010 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[7] Stěžovatel nejprve rekapituluje celý průběh sporu, když poukazuje mimo jiné na to, že kopie stížnosti na průtahy a opatření proti nečinnosti adresovaná Ministerstvu spravedlnosti opatřená podacím razítkem Ministerstva spravedlnosti byla přiložena k žalobě a v žalobě byla jako příloha uvedena.

[8] Dále obsáhle argumentuje, z jakých důvodů mu měla být přiznána náhrada nákladů řízení. V prvé řadě polemizuje s tím, zda je vůbec na místě požadovat vyčerpání prostředku ke zjednání nápravy proti nečinnosti. Nicméně i pokud by bylo nezbytné prostředek nápravy proti nečinnosti ve správním řízení vyčerpat, pak tak učinil. Je nepochopitelné, proč k němu soud nepřihlédl, když byl založen ve spise. Vyjádření žalovaného ani Ministerstva spravedlnosti, kde bylo uváděno, že prostředek nápravy nevyčerpal, mu nebyla zaslána, čímž bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, které platí i pro rozhodování o nákladech řízení.

[9] Tyto vady podle stěžovatele však nejsou podstatné jen pro výrok o nákladech řízení, ale i pro výrok o zastavení řízení. Pokud totiž městský soud dovodil, že žalobce nevyčerpal prostředek k ochraně proti nečinnosti správního orgánu, pak měl soud rozhodnout o odmítnutí návrhu podle § 46 písm. d) s. ř. s., neboť by žaloba byla ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. nepřijatelná. S ohledem na to je výrok o zastavení řízení v rozporu s jeho odůvodněním.

[10] Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadené usnesení městského soudu zrušil.

[11] Žalovaný se přes výzvu ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Stěžovatelem je namítáno, že pokud soud dovozuje, že nevyčerpal § 79 odst. 1 s. ř. s. předepsaný prostředek nápravy, měl soud žalobu odmítnout podle § 46 písm. d) s. ř. s. Tyto námitky, formálně brojící proti výroku o zastavení řízení, neshledal kasační soud přípustnými.

[13] Výrok o zastavení řízení vycházel ze zcela jednoznačného projevu vůle vzít žalobu zpět. Podání ze dne 10. 1. 2014 nemohlo vzbuzovat žádné pochybnosti, když bylo nazváno zpětvzetí žaloby a žalobce navíc výslovně navrhoval, aby bylo řízení zastaveno. Zpětvzetí žaloby je projevem dispoziční zásady, podle níž je navrhovatel oprávněn nakládat procesními prostředky poskytnutými zákonem k ochraně jeho práv (řízení) a těmito svými právy (předmětem řízení). Právu navrhovatele vzít svůj návrh zpět odpovídá povinnost soudu řízení usnesením zastavit. Pokud se tedy navrhovatel rozhodne, že po podání návrhu nebude trvat na rozhodnutí ve věci samé, soudní řád správní mu to prostřednictvím institutu zastavení řízení umožňuje.

[14] Tím, že stěžovatel vzal žalobu zpět, se nemohl důvodně domnívat, že řízení před městským soudem skončí jinak, než právě zastavením řízení z důvodu zpětvzetí žaloby. V samotném podání, jímž stěžovatel vzal žalobu zpět, výslovně zastavení řízení požadoval. Stěžovatel tak jednoznačně věděl, jaké procesní důsledky jeho zpětvzetí žaloby bude mít. Za této situace, kdy skutečným úmyslem stěžovatele není a z povahy věci ani nemůže být jiný výrok, než výrok o zastavení řízení, brojí námitky proti výroku o zastavení řízení fakticky jen proti důvodům tohoto rozhodnutí, resp. s nimi souvisejícím procesním postupem městského soudu. To ostatně vyplývá i z toho, že jeho stěžejní argumentace v kasační stížnosti směřuje k tomu, že soud pouze chybně aplikoval ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., větu druhou, tedy ustanovení upravující náhradu nákladů řízení v případě zastavení řízení při zpětvzetí žaloby. Se závěry soudu ohledně nesplnění podmínek řízení nesouhlasí a tudíž ani netvrdí, že měla být žaloba správně odmítnuta. Tuto argumentaci vede pouze podmíněně, pokud by byla správná úvaha městského soudu ohledně nevyčerpaní prostředku nápravy, což však sám popírá. Takové námitky jsou však dle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustné. K tomu srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 24. 2. 2011, č. j. 2 Ans 1/2011 - 63; ze dne 24. 2. 2011, č. j. 5 Ans 1/2011 - 66; ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 Ans 3/2011 - 63, ze dne 14. 4. 2011, č. j. 9 Ans 4/2011 - 69; ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 Ans 11/2012 - 34. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v této části odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

[15] Podle usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 7 Afs 1/2007, na které poukazoval i sám stěžovatel, platí, že je-li kasační stížností napadán pouze výrok o nákladech řízení, je nutné kasační stížnost pro nepřipustnost odmítnout. Je-li však kasační stížností napaden výrok o nákladech řízení společně s výrokem ve věci samé, je taková kasační stížnost přípustná. Takto podaná kasační stížnost nebrání tomu, aby byl napraven nesprávný výrok krajského soudu o nákladech řízení i v situaci, kdy nebude důvodná kasační stížnost v části brojící proti věci samé. Jestliže ale na takto spojenou kasační stížnost dopadá ve vztahu k napadenému výroku ve věci samé kterýkoliv z jiných důvodů nepřipustnosti kasační stížnosti, je kasační stížnost nepřipustná jako celek a není možné odděleně věcně přezkoumat napadený výrok o nákladech řízení (srovnej odstavec 34. citovaného usnesení rozšířeného senátu).

[16] Výše uvedeným závěrem rozšířený senát jednoznačně deklaroval, že pouhé formální napadení výroku ve věci samé nemůže samo o sobě vést k přezkumu výroku o nákladech řízení. Taková situace nastala v právě projednávaném případě. Nepřipustnost stížnostních námitek směřujících do výroku o zastavení řízení pak v souladu se závěry vyslovenými v usnesení rozšířeného senátu vylučuje, aby se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami brojícími proti výroku

o nákladech řízení, a to i pokud by je považoval za důvodné. I v této části proto bylo třeba kasační stížnost odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

IV. Závěr

[17] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřipustnou a dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s., ji odmítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[18] O nákladech řízení před Nejvyšším správním soudem bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 a 120 s. ř. s., podle kterých nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[19] Podle ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu